

From: mati@hoiameloodust.ee <mati@hoiameloodust.ee>
Sent: 13 July 2023 21:12:45
To: Randel Länts; Ahti Kuningas; Margit Martinson; Merike Saks; Hardi Tullus; priit.lomp@riigikogu.ee; Yoko Alender; jevgeni.ossinovski@riigikogu.ee; RMK
Cc: kristen.michal@kliimaministeerium.ee; Mikk Marran; madis@hoiameloodust.ee
Subject: MTÜ Hoiaime Loodust seisukoht RMK nõukogule

Tere! MTÜ Hoiaime Loodust edastab RMK nõukogule looduskeskkonda puudutavad seisukohad ja ootame kirjale vastust, mida RMK nõukogu ette võtab olukorra parandamiseks.

Avalik kiri: MTÜ Hoiaime Loodust seisukoht RMK nõukogule: võimalikult kiiresti tuleb taastada metsamajandamise kord Riigimetsa Majandamise Keskuses!

RMK nõukogu on metsaseadusest tulenevalt kõige kõrgem juhtimisorgan, kus nõukogu tööks on planeerida RMK tegevust, korraldada RMK juhtimist ja teostada järelvalvet juhatus tegevuse üle.

Riigimetsa Majandamise Keskuse juhatus on viimasel kümnendil silma jäänud looduskaitse organisatsioonidele ja elupõlistele metsameestele läbimõtlema ja halvasti üles ehitatud metsamajandusüsteemiga. Mikk Marran pidi uude ametisse astudes looma värske ja toimiva süsteemi, aga pole algatanud tänaseni ühtegi avalikkuse ette jõudnud süsteemi (reformi), et tagada toimiv jätkusuutlik metsamajandus RMK metsamaal. Mikk Marran on just vastupidiselt juba jõudnud välja kaubelda kliimaministrilt lisaks 1400 ha uuendusraie mahtu kuuse enamusega puistutesse. See toob endaga kaasa ohte piirkonda kasvama jäävatele kuuse enamusega puistutele.

Lisaks pole tehtud samme selles suunas, et pidurdada põudadega kaasnevaid kahjulikke mõjusid kasvavale majandusmetsale ja Eestis loodusele. Oleme tuvastanud, et RMK mitmeid aastaid järjest rekonstrueerib üle Eestimaa kuivenduskraavide võrgustikke. Viimase paari aasta jooksul on riigimetsas tehtud rekonstrueerimise töid rohkem kui 35 700 tuhandel hektaril. Kuivendamisel on mitmesugune negatiivne mõju ümbritsevale keskkonnale, sealhulgas nõrgestab sademete vaesel ajal kuusikuid, mis soodustab kuuse-kooreüraski levikut, suurendab CO² heidet metsades, rikub oluliselt mullastike režiime, rikub väga olulisel määral jõgede ja järvede looduslikke veerežiime vee ökosüsteemides, suurendades Läänemere toitainete rohkust, peamine, rikub oluliselt looduslikku vee ringkäiku. Rõhutame, et selliselt toimivad kuivendussüsteemid ei ole säästev loodusressursi kasutamine, mis on otseselt vastuolus Põhiseaduse § 5-st tuleneva kohustusega.

Antud probleemide ulatusest hoolimata, ajendas pöördumist kirjutama kuuse-kooreüraski massiivsem ja üha laialdasem levik RMK hallatavates majandusmetsades. Oleme RMK tegevuses korduvalt täheldanud, et esmalt teostatakse nende poolt kuivenduskraavide valimatu rekonstrueerimine, mis otseselt soodub paraku üraseki rünnakuid nõrgestatud kuuse enamusega puistule kuna kuusk ei saa pinnapealsete juurte tõttu kuivendatud alalt piisavas koguses vett kätte ega suuda toota põua perioodil vaiku, mis puud kaitseks üraseki rünnaku eest. RMK, tuvastades kuuse-kooreüraski kolde, teostab esimese asjana enamasti sanitaarraie, mille tulemusel eemaldatakse surnud puud. Kui sellist tegevust teostada üle Eesti nagu RMK raie käekiri korduvalt metsas on olnud, siis tulemuseks on veelgi suurem kuuse-kooreüraski levik kasvavates kuuse enamusega metsades. Kuuse-kooreürask ei talvitu kuivanud puudel, vaid üraseki poolt surmatud puudel jäävad talvituma hoopis kuuse-kooreüraski looduslikud vaenlased, mis tähendab, et sanitaarraiega sellised liigid iga aasta lihtsalt hävitatakse ja tulemuseks on tugevad ürasekikolded, mida ohjatakse juba klassikalise lageraiega. Majanduskahjud ulatuvad aegamööda miljonitesse eurodesse ning lageraiega kaasneb ökoloogilise kahju võimendumine Eestimaa loodusele, lisaks toob selline tegevus kaasa suurtes kogustes CO² varude vähenemise metsamaal.

MTÜ Hoiame Loodust seisukoht on, et RMK nõukogu peab omama piisavat kompetentsi ja viivitamatult lõpetama sellise tahtlikult või tahtmatult loodud üraseki levitamise protsessi. RMK eksisteerimise eesmärk ja juhtimise stiil ei tohi põhjustada riigile ega ühiskonnale kahju, sealhulgas varalist ja keskkonnakahju. RMK ei tohi Eesti loodust kahjustada.

Mati Sepp
MTÜ Hoiame Loodust
Looduskeskkonna ekspert
(metsandus, jahindus ja looduskaitse)
mati@hoiameloodust.ee
+372 53936991

Madis Messimas
MTÜ Hoiame Loodust
Veekeskkonna spetsialist

madis@hoiameloodust.ee